

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

- **B** ► **C1** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1924/2006,
 20. detsember 2006,
 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta ◀
 (ELT L 404, 30.12.2006, lk 9)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 107/2008, 15. jaanuar 2008	L 39	8	13.2.2008
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 109/2008, 15. jaanuar 2008	L 39	14	13.2.2008
► <u>M3</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 116/2010, 9. veebruar 2010	L 37	16	10.2.2010
► <u>M4</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1169/2011, 25. oktoober 2011	L 304	18	22.11.2011
► <u>M5</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 1047/2012, 8. november 2012	L 310	36	9.11.2012

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 12, 18.1.2007, lk 3 (1924/2006)

▼B▼C1

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr
1924/2006,**

20. detsember 2006,

toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduses märgistatakse ja reklaamitakse järjest rohkem toite toitumis- ja tervisealaste väidetega. Tarbijate kaitse kõrge taseme tagamiseks ja nende valiku lihtsustamiseks peaksid turule viidud tooted, sealhulgas imporditud tooted, olema ohutud ja piisavalt märgistatud. Mitmekesine ja tasakaalustatud toitumine on hea tervise eeltingimus ja üksikud tooted on üldise toitumise kontekstis suhtelise tähtsusega.
- (2) Erisused niisuguseid väiteid puudutavates liikmesriikide sätetes võivad takistada toidu vaba liikumist ning luua ebavõrdseid konkurentsitingimusi. Seeläbi mõjutavad need otseselt siseturu toimimist. Seetõttu tuleb kehtestada ühenduse eeskirjad toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamise kohta.
- (3) Üldised märgistamist käsitlevad sätted sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽³⁾. Direktiiv 2000/13/EÜ keelab üldjuhul sellise teabe kasutamise, mis võib ostjat eksitada või omistada toidule raviomadusi. Käesolev määrus peaks täiendama direktiivi 2000/13/EÜ üldpõhimõtteid ning sätestama toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamist käsitlevad erisätted, mis puudutavad tarbijale sellisel kujul tarnitavat toitu.

⁽¹⁾ ELT C 110, 30.4.2004, lk 18.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta aramus (ELT C 117 E, 18.5.2006, lk 187), nõukogu 8. detsembri 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 80 E, 4.4.2006, lk 43) ja Euroopa Parlamendi 16. mai 2006. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Nõukogu 12. oktoobri 2006. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

▼ C1

- (4) Käesolevat määrust peaks kohaldama kõikidele toitumis- ja tervisealastele väidetele kaubanduslikes teadaannetes, sealhulgas üldise iseloomuga reklaamides ja müügiedenduskampaaniates, mida ametivõimud täielikult või osaliselt toetavad. Käesolevat määrust ei peaks kohaldama väidetele, mis on esitatud mittekaubanduslikes teadaannetes, nagu toitumissoovitustes või suunistes, mille on avaldanud tervisekaitseasutused ja -organid, või teaduslikes väljaannetes ja ajakirjanduses avaldatud mittekaubanduslikele teadaannetele ja teabele. Käesolevat määrust kohaldatakse ka kaubamärkidele ja teistele marginimetustele, mida võib tõlgendada toitumis- või tervisealaste väidetena.
- (5) Üldnimetused, nagu digestiivid või kõhahäirete põhjused, millega on tavapärastel tähistatud mingi toidu- või joogigrupi iseärasus, mis võib jätta mulje mõju avaldamisest inimese tervisele, tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta.
- (6) Kahjulikkuse kohta käivad toitumisalased väited ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse; liikmesriigid, kes kavatsevad sisse viia kahjulikkuse kohta käivaid toitumisalaseid väiteid käsitlevad riigisiseseid kavad, peaksid nimetatud kavade teavitama komisjoni ja liikmesriike vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivile 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord⁽¹⁾.
- (7) 1991. aastal võttis Codex Alimentarius rahvusvahelisel tasandil vastu väidete üldsuunised ja 1997. aastal toitumisalaste väidete kasutamise suunised. Codex Alimentarius'e komisjon võttis 2004. aastal vastu viimati mainitud muudatuse. Nimetatud muudatus puudutab tervisealaste väidete kaasamist 1997. aasta suunistesse. Codex'i suunistes sätestatud mõisteid ja tingimusi võetakse vajalikul määral arvesse.
- (8) Nõukogu 5. detsembri 1994. aasta määruses (EÜ) nr 2991/94, millega kehtestatakse võiderasvade standardid,⁽²⁾ sätestatud võiderasvade puhul väite „madala rasvasusega” kasutamise võimalust tuleks kohandada käesoleva määruse sätetega esimesel võimalusel. Selle ajani kohaldatakse määrust (EÜ) nr 2991/94 neile toodetele, mida see hõlmab.
- (9) On olemas suur hulk mitmesuguseid toitaineid ja muid aineid, sealhulgas, kuid mitte ainult, vitamiinid, mineraaltoitained, sealhulgas mikroelemendid, aminohapped, asendamatud rasvhapped, kiudained ning mitmesugused taime- ja ürdiekstraktid, millel on toitumisalane või füsioloogiline mõju ning mis võivad toidus esineda ja olla väite aluseks. Seetõttu tuleks kehtestada toidu kohta esitatavate kõikide väidete suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted, et tagada tarbijakaitse kõrge tase, anda tarbijale vajalikku teavet, et teha valikuid, olles teadlik kõikidest asjaoludest, ning luua toiduainetööstusele võrdsed konkurentsitingimused.

(1) EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(2) EÜT L 316, 9.12.1994, lk 2.

▼ C1

- (10) Väidetega reklaamitava toidu puhul võib tarbija tajuda, et sellel on — võrreldes sarnaste või muude toodetega, millele niisuguseid toitaineid ja muid aineid pole lisatud — toitumislaseid, füsioloogilisi või muid tervisealaseid eeliseid. See võib ajendada tarbijat tegema otsuseid, mis mõjutavad otseselt tema konkreetsete toitainete või muude ainete tarbimist viisil, mis on vastuolus teaduslike soovitusetega. Selleks et vältida seda võimalikku soovimatut mõju, on kohane kehtestada väiteid kandvatele toodetele teatud piirangud. Selles kontekstis on tegurid nagu teatud ainete olemasolu või toote toitainelised põhijooned sobivad kriteeriumid otsustamiseks, kas toode võib väiteid kanda. Nimetatud kriteeriumide kasutamine liikmesriigi tasandil, ehkki see on õigustatud, et võimaldada tarbijatel teha teadlikke toitumislaseid valikuid, toob tõenäoliselt kaasa ühendusesisese kaubanduse tõkestamise ning seetõttu tuleks seda ühtlustada ühenduse tasandil. Tervisealane teave ning kommunikatsioon, mis toetavad riigiasutuste või ühenduse teavet alkoholi kuritarvitamisega seotud ohtude kohta, tuleks jätta käesoleva määruse reguleerimisalast välja.
- (11) Toitaineliste põhijoonte kriteeriumina kohaldamise eesmärgiks oleks sellise olukorra vältimine, kus toitumis- või tervisealased väited varjaksid toidu üldist toiteväärtust, mis võiks eksitada tarbijaid, kui nad püüavad teha tasakaalustatud toitumise raames tervislike valikuid. Määruses sätestatud toitainelised põhijooned peaksid olema ainult asjaolude reguleerimiseks, millal väiteid võib esitada. Need peaksid põhinema üldtunnustatud teaduslikel tõenditel, mis on seotud toitumise ja tervise vahelise seosega. Siiski peaksid põhijooned võimaldama samuti tooteuendust ning võtma arvesse toitumisharjumuste ja traditsioonide vahelduvust ning asjaolu, et üksikutel toodetel võib olla oluline osa toitumisel tervikuna.
- (12) Toitaineliste põhijoonte koostamisel peaks võtma arvesse erinevate toitainete ja toitumislase või füsioloogilise mõjuga ainete sisaldust, eriti rasva, küllastunud rasvhapete, *trans*-rasvhapete, soola/naatriumi ja suhkrute sisaldust, mille ülemäärane tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav, samuti ka polü- ja monoküllastumata rasvhapete, omastatavate süsivesikute (välja arvatud suhkrute), vitamiinide, mineraaltoitainete, valgu ja kiudaine sisaldust. Toitaineliste põhijoonte kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta erinevaid toidugruppe ning nimetatud toidu tähtsust ja rolli toitumises tervikuna ning vajalikul määral tuleks arvestada erinevaid toitumisharjumusi ja tarbimistavasid liikmesriikides. Erandid toitaineliste põhijoontega arvestamise nõudest võivad vajalikuks osutuda teatud toidu või toidugruppide puhul, sõltuvalt nende rollist ja tähtsusest elanikkonna toitumises. Need oleksid kompleksed tehnilised ülesanded ja asjakohaste meetmete kehtestamine tuleks teha ülesandeks komisjonile, võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti soovitusi.

▼ C1

- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/46/EÜ toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾ määratletud toidulisandeid, mis on vedelal kujul ning mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi, ei loeta käesoleva määruse tähenduses jookideks.
- (14) On hulgaliselt väiteid, mida mõnedes liikmesriikides praegu toidu märgistamisel ja reklaamimisel kasutatakse ning mis on seotud ainetega, mille positiivset mõju ei ole tõestatud või mille osas puudub tänapäeval piisav teaduslik alus. Tuleb tagada, et ainete puhul, mille kohta väide esitatakse, tõestatakse nende kasulik toitumisalane või füsioloogiline mõju.
- (15) Et tagada esitatud väidete tõesus, on tarvis, et väite objektiks olevat ainet leiduks lõpptootes koguses, mis on piisav, või et nimetatud aine puudub või esineb sobivalt vähendatud koguses, et anda väidetavat toitumist või füsioloogilist mõju. Nimetatud aine peab olema ka organismi jaoks kättesaadaval kujul. Lisaks sellele, ja kui see on asjakohane, peaks märkimisväärne kogus väidetavat toitumist või füsioloogilist mõju tekitavat ainet sisalduma toidukoguses, mida eeldatavasti tarbitakse.
- (16) On oluline, et tarbija saaks toidu kohta esitatavatest väidetest aru ning kõiki tarbijaid on vajalik kaitsta eksitavate väidete eest. Euroopa Ühenduste Kohus on siiski alates nõukogu 10. septembri 1984. aasta direktiivi 84/450/EMÜ, mis käsitleb eksitavat ja võrdlevat reklaami, ⁽²⁾ jõustamisest pidanud vajalikuks uurida reklaamialaste kohtuasjade lahendamisel mõju kujuteldavale tüüpilisele tarbijale. Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele ning selleks, et võimaldada selles sisalduvate kaitsemehhanismide tõhusat kohaldamist, võetakse käesolevas määruses võrdluse aluseks keskmine tarbija, kes on mõõdukalt informeeritud ning mõõdukalt tähelepanelik ja ettevaatlik, ning võttes arvesse sotsiaalseid, kultuurilisi ja keelelisi tegureid vastavalt Euroopa Kohtu tõlgendusele, kuid nähakse ette sätted, et vältida nende tarbijate ärakasutamist, keda neile iseloomulike omaduste tõttu võivad kaubandustavad eriti kergesti kahjustada. Kui väide on suunatud teatavale tarbijarühmale, näiteks lastele, on soovitatav, et hinnataks väite mõju selle rühma keskmisele liikmele. Keskmise tarbija test ei ole statistiline test. Liikmesriikide kohtud ja asutused peavad iga juhtumi puhul kasutama keskmise tarbija tüüpilise reaktsiooni kindlaksmääramisel oma otsustusvõimet, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat.

⁽¹⁾ EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 2006/37/EÜ (ELT L 94, 1.4.2006, lk 32).

⁽²⁾ EÜT L 250, 19.9.1984, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/29/EÜ (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

▼ C1

- (17) Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamisel tuleks arvestada eelkõige teadusliku põhjendatusega ning neid peaksid põhjendada väiteid kasutavad toidukäitlejad. Väide peaks olema teaduslikult põhjendatud, võttes arvesse kõiki kättesaadavaid teaduslikke andmeid ning kaaludes tõendeid.
- (18) Toitumis- või tervisealast väidet ei tohiks esitada, kui see on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega või kui see soodustab või õigustab mis tahes toidu ülemäärast tarbimist või halvustab häid toitumistavasid.
- (19) Arvestades toitumis- ja tervisealaseid väiteid kandvatele toitudele omistatavat positiivset mainet ja nende toitude võimalikku mõju toitumisharjumustele ja üldisele toitainete tarbimisele, peaks tarbijal olema võimalik hinnata nende toitude üldist toiteväärtust. Seetõttu peaks toitumisalase teabega märgistamine olema kohustuslik ja peaks hõlmama kõiki tervisealaseid väiteid kandvaid toite.
- (20) Toitumisalase teabega märgistamise üldsätted on toodud nõukogu 24. septembri 1990. aasta direktiivis 90/496/EMÜ toidu toitumisalase teabega märgistuse kohta ⁽¹⁾. Kui märgistuses, esitlemisel või reklaamis esineb toitumisalane väide, siis vastavalt eelnimetatud direktiivile on toitumisalase teabe esitamine kohustuslik, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral. Kui toitumisalane väide on esitatud suhkrute, küllastunud rasvhapete, kiudainete või naatriumi kohta, peaks toitumisalane teave sisaldama direktiivi 90/496/EMÜ artikli 4 lõikes 1 määratletud 2. rühma andmeid. Tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks tuleks 2. rühma andmete esitamise kohustust kohaldada *mutatis mutandis* iga kord, kui esitatakse tervisealane väide, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral.
- (21) Samuti tuleks koostada nimekiri lubatud toitumisalastest väidetest ja nende kasutamise eritingimustest, mille aluseks on selliste väidete kasutamistingimused, mille suhtes on kokku lepitud riiklikul või rahvusvahelisel tasemel ja mis on kehtestatud ühenduse õigusaktides. Iga väite suhtes, mida loetakse tarbija jaoks eespool nimetatud nimekirjas sisalduva toitumisalase väitega sama tähendust omavaks, tuleks kohaldada kõnealuses nimekirjas sätestatud kasutamistingimusi. Näiteks väidete suhtes, mis on seotud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamisega — näiteks „...ga”, „taastatud...”, „...lisatud ...” või „...ga rikastatud”, tuleks kohaldada väitele „...allikas” kehtestatud tingimusi. Nimekirja tuleks regulaarselt ajakohastada, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut. Lisaks sellele on võrdlevate väidete puhul vajalik, et võrreldavad tooted oleksid lõpptarbija jaoks selgelt äratuntavad.

⁽¹⁾ EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/120/EÜ (ELT L 333, 20.12.2003, lk 51).

▼C1

- (22) Teatud tervisehäiretega tarbijarühmadele suunatud väidete, nagu „laktoosivaba” või „gluteenivaba”, tingimusi tuleks käsitleda nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivis 89/398/EMÜ eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾. Lisaks on nimetatud direktiivis sätestatud võimalus, et tavatoidu puhul võib märkida, et see on sobilik kasutamiseks nimetatud tarbijarühmadele, kui see toit täidab sellise väite tingimusi. Seni, kuni ühenduse tasandil ei ole kõnealuste väidete tingimusi kehtestatud, võivad liikmesriigid säilitada või vastu võtta oma asjaomased meetmed.
- (23) Tervisealaste väidete kasutamist ühenduses tuleks lubada vaid pärast kõrgeimal tasemel teaduslikku hindamist. Selleks, et oleks tagatud nende väidete ühtlustatud teaduslik hindamine, peaks nimetatud hindamised läbi viima Euroopa Toiduohutusamet. Taotleja nõudmisel tuleks talle võimaldada juurdepääs oma dokumentidele, et kontrollida, millises järgus menetlus on.
- (24) Lisaks toitumisele on arvukalt muid tegureid, mis võivad mõjutada psühholoogilisi ja käitumuslikke funktsioone. Seega on nendest funktsioonidest teavitamine väga keerukas ning toidu märgistamisel ja reklaamimisel on lühikese väitega kõikehõlmavat, tõepärast ja sisukat sõnumit raske edastada. Seetõttu on kohane psühholoogiliste või käitumuslike väidete kasutamisel nõuda teaduslikku põhjendamist.
- (25) Pidades silmas komisjoni 26. veebruari 1996. aasta direktiivi 96/8/EÜ kehakaalu alandamiseks ettenähtud vähendatud energiasisaldusega dieetidest kasutatavate toiduainete kohta, ⁽²⁾ milles sätestatakse, et nimetatud direktiivis määratletud toodete märgistusel, esitlemisel ja reklaamis ei tohi viidata nende tarbimisest tuleneda võiva kehakaalu vähenemise kiirusele ega määrale, peetakse asjakohaseks laiendada nimetatud piirangut kõikidele toitudele.
- (26) Tervisealased väited, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavad väited, mis põhinevad üldtunnustatud teaduslikel tõenditel, peaksid alluma teistsugusele hindamisele ja lubamisele. Seepärast tuleb vastu võtta ühenduse nimekiri sellistest lubatud väidetest pärast Euroopa Toiduohutusametiga konsulteerimist. Lisaks peaks uuenduste soodustamiseks kohaldama uut teaduslikel tõenditel põhinevate tervisealaste väidete suhtes kiirendatud loa väljastamist.
- (27) Teaduse ja tehnika arenguga kaasas käimiseks tuleks eespool osutatud nimekiri operatiivselt uuesti läbi vaadata alati, kui vajadus tekib. Niisugused läbivaatamised on tehnilist laadi rakendusmeetmed ja nende kehtestamine tuleks teha ülesandeks komisjonile, et menetlust lihtsustada ja kiirendada.

⁽¹⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 55, 6.3.1996, lk 22.

▼ C1

- (28) Toitumine on üks paljudest teguritest, mis mõjutavad teatavate haiguste tekkimist. Muud tegurid nagu vanus, geneetiline eelsoodumus, kehalise aktiivsuse tase, tubaka ja muude sõltuvust tekitavate ainete tarbimine, keskkonnamõjud ja stress võivad kõik mõjutada haiguste tekkimist. Seetõttu tuleks haigestumise riski vähenemist käsitlevate väidete suhtes kohaldada kindlaid märgistamisnõudeid.
- (29) Tagamaks, et tervisealased väited on tõesed, selged, usaldusväärsed ja tarbijale tervisliku toitumisviisi valimisel kasulikud, tuleks Euroopa Toiduohutusameti arvamuses ja sellele järgnevates menetlustes võtta arvesse tervisealaste väidete sõnastust ja esitusviisi.
- (30) Mõnedel juhtudel ei anna teaduslik riski hindamine üksi kogu teavet, millel riskijuhtimise otsus peaks põhinema. Seepärast tuleks arvesse võtta muid käsitletava probleemi jaoks kohaseid õiguspäraseid tegureid.
- (31) Läbipaistvuse huvides ning juba hinnatud väidete korduvate loataotluste vältimiseks peaks komisjon koostama väidete nimekirju sisaldava avaliku registri ning seda ajakohastama.
- (32) Põllumajandusliku toidutööstuse uurimis- ja arendustegevuse soodustamiseks tuleks kaitsta uuenduslike ideede algatajate investeeringuid käesoleva määruse kohaseid rakendusi toetava info ja andmete kogumisel. Sellele kaitsele tuleks siiski seada ajalised piirangud, et vältida uurimuste ja katsete ebavajalikku kordamist ja hõlbustada väidetele juurdepääsu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kellel on uurimiseks vähe rahalisi vahendeid.
- (33) Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad kujutavad endast Euroopa toiduainetetööstuses kvaliteedi ja erinevate toitumisharjumuste säilitamiseks olulist lisaväärtust. Käesoleva määruse rakendamise hõlbustamiseks peaks Euroopa Toiduohutusamet tegema eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele aegsasti kättesaadavaks asjakohased tehnilised suunised ja abivahendid.
- (34) Arvestades väiteid kandva toidu eripära, peaks järelevalveasutustel olema lisaks tavalistele vahenditele veel ka lisavolitused, et kergendada nende toodete tõhusat järelevalvet.
- (35) Vaja on piisavaid üleminekumeetmeid, et toidukäitlejad jõuaksid käesoleva määruse sätetega kohaneda.
- (36) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt siseturu tõhusa toimimise tagamist toitumis- ja tervisealaste väidete osas, pakkudes sealjuures tarbijakaitse kõrget taset, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda saab seetõttu paremini saavutada

▼ C1

ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kooskõlas samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesoleva määruse nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikest kaugemale.

- (37) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE.

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

*Artikkel 1***Sisu ja reguleerimisala**

1. Käesolev määrus ühtlustab liikmesriikide õigus- või haldusnorme, mis on seotud toitumis- ja tervisealaste väidete, et tagada siseturu tõhus toimimine, pakudes samal ajal tarbijakaitse kõrget taset.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse toitumis- ja tervisealastele väidetele kaubanduslikes teadaannetes sellisel kujul lõpptarbijale pakutava toidu märgistusel, esitlemisel või reklaamis.

▼ M1

Lõpptarbijale või toitlustusettevõtjatele pakkimata kujul müüdava toidu (sealhulgas värsked tooted, näiteks puu- ja köögivilid või leib) ning müügikohas ostja palvel pakitava või koheseks realiseerimiseks valmis pakitud toidu suhtes ei kohaldata artiklit 7 ning artikli 10 lõike 2 punkte a ja b. Liikmesriikide sätteid võib kohaldada kuni ühenduse meetmete, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, sealhulgas seda täiendades, vastuvõtmiseni vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼ C1

Käesolevat määrust kohaldatakse ka toidu suhtes, mis on mõeldud tarnimiseks restoranidele, haiglatele, koolidele, sööklatele ja samalaadsetele toitlustusettevõtjatele.

3. Märgistusel, esitlemisel või reklaamimisel esinevat toidu kaubamärki, marginimetust või väljamõeldud nimetust, mida võib tõlgendada toitumis- või tervisealase väitena, võib kasutada läbimata käesoleva määrusega sätestatud menetlust loa väljastamiseks juhul, kui märgistusel, esitlemisel või reklaamis kaasneb sellega seotud toitumis- või tervisealane väide, mis vastab käesoleva määruse sätetele.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼M1

4. Üldnimetuste puhul, millega on tavapäraselt tähistatud mingi toidu- või joogigrupi selline iseärasus, mis võib jätta mulje mõju avaldamisest inimese tervisele, võib asjaomaste toidukäitlejate avalduse põhjal ja vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele lubada teha lõikes 3 sätestatud nõuetest erandeid, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda. Avaldus saadetakse liikmesriigi pädevale asutusele, kes edastab selle koheselt komisjonile. Komisjon võtab vastu ja avaldab toidukäitlejate vastavate avalduste esitamise eeskirja, et tagada avalduste läbi- paistev käitlemine mõistliku tähtaja jooksul.

▼C1

5. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse järgmiste sätete kohaldamist:

- a) direktiiv 89/398/EMÜ ja vastu võetud direktiivid eritoidu kohta;
- b) nõukogu 15. juuli 1980. aasta direktiiv 80/777/EMÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamisega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾;
- c) nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta ⁽²⁾;
- d) direktiiv 2002/46/EÜ.

*Artikkel 2***Mõisted**

- 1. Käesolevas määruses kasutatakse:
 - a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ⁽³⁾ artiklis 2 ning artikli 3 lõigetes 3, 8 ja 18 sätestatud mõisteid „toit”, „toidukäitleja”, „turuleviimine” ja „lõpptarbija”;
 - b) direktiivis 2002/46/EÜ sätestatud mõistet „toidulisand”;
 - c) direktiivis 90/496/EMÜ sätestatud mõisteid „toitumisealase teabega märgistus”, „valk”, „süsivesikud”, „suhkrud”, „rasv”, „küllastunud rasvhapped”, „monoküllastumata rasvhapped”, „polüküllastumata rasvhapped”, „kiudained”;
 - d) direktiivi 2000/13/EÜ artikli 1 lõike 3 punktis a sätestatud mõistet „märgistus”.

⁽¹⁾ EÜT L 229, 30.8.1980, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽²⁾ EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽³⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

▼ **C1**

2. Samuti kasutatakse järgmisi mõisteid:
- 1) *väide* — sõnum või esitus, mis ei ole ühenduse või liikmesriigi õigusaktide alusel kohustuslik, sealhulgas mis tahes kujul pildiline, graafiline või sümboliline esitus, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidul on teatavad omadused;
 - 2) *toitaine* — valk, süsivesikud, rasv, kiudaine, naatrium, direktiivi 90/496/EMÜ lisas loetletud vitamiinid ja mineraaltoitained ning ained, mis kuuluvad ühte nimetatud kategooriatest või on selle koostisosad;
 - 3) *muu aine* — aine, mis ei ole toitaine ja millel on toitumisalane või füsioloogiline mõju;
 - 4) *toitumisalane väide* — mis tahes väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidul on teatavad kasulikud toitainelised omadused:
 - a) energia (kalorsuse) tõttu, mida see
 - i) annab,
 - ii) annab vähendatud või suurendatud määral, või
 - iii) ei anna, ja/või
 - b) toitainete või muude ainete tõttu, mida see
 - i) sisaldab,
 - ii) sisaldab vähendatud või suurendatud koguses, või
 - iii) ei sisalda;
 - 5) *tervisealane väide* — mis tahes väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidugrupi, toidu või ühe selle koostisosa ja tervise vahel on seos;
 - 6) *haigestumise riski vähendamise väide* — mis tahes tervisealane väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidugrupi, toidu või ühe selle koostisosa tarbimine vähendab oluliselt mõnda haigusesse haigestumise mõnda riskitegurit;
 - 7) *amet* — Euroopa Toiduohutusamet, mis on loodud määruse (EÜ) nr 178/2002 alusel.

II PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 3

Üldpõhimõtted kõikide väidete jaoks

Toitumis- ja tervisealaseid väiteid tohib ühenduses turule viidava toidu märgistusel, esitlemisel ja reklaamis kasutada üksnes siis, kui need vastavad käesoleva määruse sätetele.

Ilma et see piiraks direktiivide 2000/13/EÜ ja 84/450/EMÜ kohaldamist, ei tohi toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine:

- a) olla vale, mitmeti mõistetav või eksitav;
- b) suurendada kahtlust muude toitade ohutuse ja/või toiteväärtuse piisavuse suhtes;

▼ C1

- c) soodustada või õigustada toidu ülemäärast tarbimist;

▼ M1

- d) väita, viidata või anda mõista, et tasakaalustatud ja mitmekesine toit ei suuda tavaliselt pakkuda piisavas koguses toitaineid. Võttes arvesse liikmesriikides esinevaid eritingimusi, võib toitainete osas, mida tasakaalustatud ja mitmekesine toit ei suuda pakkuda piisavas koguses, võtta vastu erandeid, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, seda täiendades, sealhulgas nimetatud erandite kohaldamise tingimusi, vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele;

▼ C1

- e) ei tekstina ega pildilise, graafilise või sümbolilise esituse kaudu viidata muutustele kehafunktsioonides, mis võiksid tekitada või kasutada ära hirmu tarbijates.

*Artikkel 4***Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamistingimused**▼ M1

1. 19. jaanuariks 2009 kehtestab komisjon täpsed toitainelised põhijooned, sealhulgas erandid, millele toit või teatavad toidugrupid peavad vastama, et kanda toitumis- või tervisealaseid väiteid, ning tingimused toitumis- või tervisealaste väidete kasutamiseks toidu või toidugruppide kohta, võttes arvesse toitainelisi põhijooni. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼ C1

Sättestatakse toidu ja/või teatud toidugruppide toitainelised põhijooned, võttes eelkõige arvesse:

- a) toidus sisalduvate teatud toitainete ja muude ainete, nagu rasva, küllastunud rasvhapete, *trans*-rasvhapete, suhkru- ja soola/naatriumi koguseid;
- b) toidu (või toidugruppide) rolli ja tähtsust ning nende osakaalu elanikkonna toitumises üldiselt või vajaduse korral teatud riskirühmade, sealhulgas laste, toitumises;
- c) toidu üldist toitainelist koostist toiteväärtuse aspektist ja nende toitainete olemasolu, mis on teaduslikult tõestatud tervisele mõju omavahena.

Toitainelised põhijooned põhinevad teaduslikel teadmistel toidu ja toitumise kohta ning nende seosel tervisega.

Toitaineliste põhijoonete koostamisel nõuab komisjon, et amet esitaks 12 kuu jooksul asjakohased teaduslikud nõuanded, keskendudes eelkõige:

- i) sellele, kas põhijooned tuleks sätestada toidu kohta üldiselt ja/või toidugruppide kohta;

▼ C1

- ii) arvesse võetavate toitainete valikule ja tasakaalule;
- iii) põhijoonte soovituslike koguste/aluste valikule;
- iv) põhijoonte arvutamise lähenemisviisile ja
- v) kavandatava süsteemi teostatavusele ja katsetamisele.

Toitaineliste põhijoonte koostamisel konsulteerib komisjon huvitatud osapooltega, eriti toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

▼ M1

Toitainelisi põhijooni ja nende kasutamise tingimusi, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, ajakohastatakse vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele ja pärast konsulteerimist huvitatud osapooltega, eriti toidukäitlejate ja tarbijarühmadega, et võtta arvesse asjaomaseid teaduslikke arenguid.

▼ C1

2. Erandina lõikest 1 on lubatud toitumisalased väited:

- a) mis puudutavad rasva, küllastunud rasvhapete, *trans*-rasvhapete, suhkrute ja soola/naatriumi sisalduse vähendamist ilma konkreetse(te) toitainete toitaineliste põhijoontele viitamata, mille kohta väide esitati, kui need väited vastavad käesolevas määruses sätestatud tingimustele;
- b) kui üks toitainete ületab toitainelisi põhijooni, tingimusel, et antud konkreetse toitaine kohta esitatakse väite lähedal, sellega samal küljel ja sama silmatorkavalt selge märgi. Nimetatud märgi sõnastatakse järgmiselt: „Suur ⁽¹⁾ sisaldus”.

3. Joogid, mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi, ei tohi kanda tervisealaseid väiteid.

Toitumisalastest väidetest on lubatud üksnes väited, mis viitavad enam kui 1,2-mahuprotsendilise etanoolisisaldusega jookide madalale alkoholisaldusele või alkoholi- või energiasalduse vähendamisele.

4. Kui puuduvad ühenduse erieeskirjad toitumisalaste väidete kohta, mis viitavad madalale alkoholisaldusele või alkoholi- või energiasalduse vähendamisele või puudumisele tavaliselt alkoholi sisaldavates jookides, võib kooskõlas asutamislepingu sätetega kohaldada vastavaid liikmesriikide eeskirju.

▼ M1

5. Meetmed, mis määratlevad muud kui lõikes 3 osutatud toidud või toidugrupid, mille puhul tuleb toitumis- või tervisealaste väidete kasutamist piirata või keelata, ning mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, võib vastu võtta vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele ning võttes arvesse teaduslikke tõendeid.

⁽¹⁾ Toitainelisi põhijooni ületava toitaine nimetus.

▼C1*Artikkel 5***Üldtingimused**

1. Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine on lubatud ainult siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) toitaine või muu aine, mille kohta väide esitatakse, olemasolul või selle puudumisel või vähendatud sisaldusel toidus või toidugrupis on üldtunnustatud teaduslike tõendite põhjal tõendatud kasulik toitumisalane või füsioloogiline mõju;
- b) toitaine või muu aine, mille kohta väide esitatakse:
 - i) sisaldub lõpptootes ühenduse õigusaktides määratletud olulises koguses või kui sellised eeskirjad puuduvad, siis koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud tõendid; või
 - ii) ei esine või esineb vähendatud koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud tõendid;
- c) kus see on kohaldatav, esineb toitaine või muu aine, mille kohta väide esitatakse, organismi jaoks kättesaadaval kujul;
- d) tootekoguses, mida eeldatavasti tarbitakse, sisaldub toitainet või muud ainet, millele väide tugineb, ühenduse õigusaktides määratletud märkimisväärses koguses või kui sellised eeskirjad puuduvad, siis koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud tõendid;
- e) vastavus vastavalt kas III peatükis või IV peatükis esitatud eritingimustele.

2. Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine on lubatud ainult siis, kui eeldatakse, et keskmine tarbija saab väites esitatud kasulikest mõjudest aru.

3. Toitumis- ja tervisealased väited peavad viitama vastavalt tootja juhiste valmistatud tarbimisvalmis toidule.

*Artikkel 6***Väidete teaduslik põhjendatus**

1. Toitumis- ja tervisealased väited peavad põhinema üldtunnustatud teaduslikel tõenditel ja on viimastega tõendatud.

2. Toidukäitleja, kes toitumis- või tervisealase väite esitab, peab põhjendama väite kasutamist.

▼ C1

3. Liikmesriikide pädevad asutused võivad nõuda toidukäitlejalt või isikult, kes toote turule viib, kõikide asjakohaste üksikasjade ja andmete esitamist, mis tõendavad toote vastavust käesolevale määrusele.

*Artikkel 7***Toitumisalane teave****▼ M4**

Toitumisalane märgistus on kohustuslik toodete puhul, mille kohta esitatakse toitumis- ja/või tervisealane väide, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral. Esitatud teave sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoober 2011 määruse (EL) nr 1169/2011 milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele, ⁽¹⁾ artikli 30 lõikes 1 nimetatud andmeid. Toitumisalase ja/või tervisealase väite esitamise korral määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 30 lõikes 2 osutatud toitainete suhtes märgitakse selle toitainete kogus kooskõlas nimetatud määruse artiklitega 31–34.

Aine(te) kogus(ed), millega toitumis- või tervisealane väide on seotud, kuid mida ei ole toitumisasalases märgistuses esitatud, märgitakse toitumisasalase teabega samas vaateväljas ja esitatakse vastavalt määruse (EL) nr 1169/2011 artiklitele 31, 32 ja 33. Aine koguse väljendamiseks kasutatavad mõõtühikud peavad olema asjaomaste ainete jaoks sobivad.

▼ C1

Toidulisandite puhul tuleb toitumisalane teave esitada vastavalt direktiivi 2002/46/EÜ artiklile 8.

III PEATÜKK

TOITUMISALASED VÄITED

*Artikkel 8***Eritingimused**

1. Toitumisasalaste väidete esitamine on lubatud üksnes siis, kui need on loetletud lisa ja on vastavuses käesolevas määruses sätestatud tingimustega.

▼ M1

2. Lisa muudatused võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele ja vajadusel pärast konsulteerimist ametiga. Kui see on asjakohane, kaasab komisjon huvitatud isikud, eriti toidukäitlejad ja tarbijarühmad, et hinnata kõnesolevate väidete tähelepanemist ja nendest arusaamist.

⁽¹⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

▼ **C1***Artikkel 9***Võrdlevad väited**

1. Ilma et see piiraks direktiivi 84/450/EMÜ kohaldamist, võib võrrelda ainult sama grupi toite, võttes arvesse selle grupi erinevaid toite. Märgitakse toitainete koguse ja/või energiasisalduse erinevus ning võrdlus tugineb võrdsele toidukogusele.

2. Võrdlevad toitumisalased väited võrdlevad kõnealuse toidu koostist sama grupi erinevate toitudega, mille koostis ei võimalda väite esitamist, sealhulgas ka teiste kaubamärkide toitudega.

IV PEATÜKK

TERVISEALASED VÄITED*Artikkel 10***Eritingimused**

1. Tervisealaste väidete esitamine on keelatud, välja arvatud siis, kui need vastavad II peatükis toodud üldnõuetele ja käesolevas peatükis toodud erinõuetele ning kui nad on vastavalt käesolevale määrusele lubatud ning need väited on loetletud artiklites 13 ja 14 sätestatud lubatavate väidete nimekirjas.

2. Tervisealaste väidete esitamine on lubatud ainult siis, kui toote märgistusel või selle puudumise korral toote esitlemisel ja reklaamis esitatakse järgmine teave:

- a) viide mitmekülgse ja tasakaalustatud toitumise ja tervisliku elustiili tähtsusele;
- b) väidetava kasuliku mõju saavutamiseks vajalik toidukogus ja tarbimise viis;
- c) vajadusel viide, mis on mõeldud inimestele, kes peaksid vältima toidu tarbimist; ja
- d) asjakohane hoiatus toote liigse tarbimise eest, mis tõenäoliselt kujutab ohtu tervisele.

3. Viiteid toitainete või toidu üldistele, mittespetsiifilistele eelistele seoses üldise hea tervise ja tervisega seotud heaoluga võib teha üksnes koos konkreetse tervisealase väitega, mis on loetletud artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades.

4. Kui see on asjakohane, võetakse käesoleva artikli kohaldamiseks vastu suunised artikli 25 lõikes 2 osutatud korras ja vajadusel pidades nõu huvigruppidega, eelkõige toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

▼ C1*Artikkel 11***Liikmesriikide meditsiini-, toitumis- või dieedispetsialistide erialaliidud ja tervisega seotud heategevuslikud organisatsioonid**

Liikmesriikide meditsiini-, toitumis- või dieedispetsialistide erialaliitude ja tervisega seotud heategevusorganisatsioonide soovitusi ja kinnitusi käsitlevate ühenduse erieeskirjade puudumisel võib kooskõlas asutamislepingu sätetega kohaldada asjakohaseid liikmesriikide eeskirju.

*Artikkel 12***Piirangud teatud tervisealaste väidete kasutamisel**

Lubatud pole järgmised tervisealased väited:

- a) väited, mis jätavad mulje, et toidu tarbimata jätmise võib tervist mõjutada;
- b) väited, mis viitavad kehakaalu vähenemise kiirusele või määrale;
- c) väited, mis viitavad konkreetsete arstide või tervisespetsialistide ja teiste liitude, mida ei ole nimetatud artiklis 11, antud soovitustele.

*Artikkel 13***Tervisealased väited, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavad väited**

1. Tervisealaseid väiteid, mis kirjeldavad:

- a) toitaine või muu aine tähtsust kasvamisele, arengule ja organismi funktsioonidele;
- b) psühholoogilisi ja käitumuslikke funktsioone või
- c) ilma et see piiraks direktiivi 96/8/EÜ kohaldamist, salenemist või kehakaalu jälgimist või näljatunde vähendamist või küllastustunde suurenemist või toidust saadava energia vähendamist

või viitavad eeltoodule ning on osutatud lõikes 3 sätestatud nimekirjas, võib esitada ilma artiklites 15–19 osutatud menetlusi läbimata, kui need väited:

- i) põhinevad üldtunnustatud teaduslikel tõenditel ja
- ii) on keskmisele tarbijale hästi mõistetavad.

2. Liikmesriigid edastavad lõikes 1 märgitud väidete nimekirjad komisjonile hiljemalt 31. jaanuariks 2008 koos neile kohaldatavate tingimustega ja koos viidetega asjakohasele teaduslikule põhjendusele.

▼ M1

3. Pärast ametiga konsulteerimist võtab komisjon vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele hiljemalt 31. jaanuariks 2010 vastu lõikes 1 osutatud väidetest koosneva ühenduse nimekirja, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, ning kõik vajalikud tingimused nende väidete kasutamiseks.

4. Lõikes 3 osutatud nimekirja tehtavad mis tahes muudatused, mis põhinevad üldtunnustatud teaduslikel tõenditel ning mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu pärast ametiga konsulteerimist vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele komisjoni enda algatusel või liikmesriigi taotlusel.

▼ C1

5. Lõikes 3 nimetatud väidete nimekirja, mis põhineb uutel teaduslikel tõenditel ja/või mis sisaldab konfidentsiaalsete andmete kaitse taotlust, võetakse mis tahes täiendusi vastu artiklis 18 sätestatud korras, välja arvatud laste arengule ja tervisele viitavad väited, mida lubatakse artiklites 15, 16, 17 ja 19 sätestatud korras.

*Artikkel 14***Haigestumise riski vähendamise väited ning laste arengule ja tervisele viitavad väited****▼ M2**

1. Olenemata direktiivi 2000/13/EÜ artikli 2 lõike 1 punktist b tohib esitada järgmisi väiteid, kui selleks on antud luba käesoleva määruse artiklites 15, 16, 17 ja 19 sätestatud korras ja need väited lisatakse ühenduse lubatud väidete nimekirja koos nimetatud väidete kasutamise kõikide vajalike tingimustega:

- a) haigestumise riski vähendamise väited;
- b) laste arengule ja tervisele viitavad väited.

▼ C1

2. Lisaks käesolevas määruses sätestatud üldistele nõuetele ja lõike 1 erinõuetele peab haigestumise riski vähendamise väidete puhul toote märgistusel või selle puudumise korral toote esitlemisel või reklaamis olema ka lause, mis viitab sellele, et väites viidatud haigusel on mitmeid riskitegureid ning ühe riskiteguri muutmisel võib, aga ei pruugi, olla kasulikku mõju.

*Artikkel 15***Loa taotlemine**

1. Käesolevale artiklile viitamisel esitatakse loataotlus järgnevate lõigete kohaselt.

▼C1

2. Taotlus saadetakse liikmesriigi pädevale asutusele.
 - a) Liikmesriigi pädev asutus:
 - i) kinnitab taotluse saamist kirjalikult 14 päeva jooksul pärast selle kättesaamist. Kinnituses on märgitud taotluse kättesaamise kuupäev;
 - ii) teatab sellest viivitamata ametile ja
 - iii) teeb ametile kättesaadavaks taotluse ja kogu taotleja esitatud lisateabe.
 - b) Amet:
 - i) teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni viivitamata taotlusest ning teeb nii taotluse kui ka kogu taotleja esitatud lisateabe neile kättesaadavaks;
 - ii) teeb lõike 3 punktis g nimetatud taotluse kokkuvõtte avalikkusele kättesaadavaks.
3. Taotlus peab sisaldama järgmist:
 - a) taotleja nimi ja aadress;
 - b) toitainet või muu ainet või toitu või toidugruppi, mille kohta tervisealane väide esitatakse, ning selle iseloomulikud omadused;
 - c) tervisealase väite kohta korraldatud uuringute, kaasa arvatud, nende olemasolul, sõltumatute, vastastikuse eksperdi hinnangu läbinud uurimistööde koopiad ning mis tahes muu materjal, mis tõendab väite vastavust käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele;
 - d) vajadusel märge konfidentsiaalsena käsitletava teabe kohta koos tõendatava põhjendusega;
 - e) teiste teadusuuringute koopiad, mis on nimetatud tervisealase väite seisukohalt asjakohased;
 - f) ettepanek tervisealase väite sõnastuse kohta, mille lubamist taotleatakse, vajaduse korral koos kasutamise eritingimustega;
 - g) taotluse kokkuvõte.
4. Komisjon kehtestab ametiga konsulteerimise järel artikli 25 lõikes 2 osutatud korras käesoleva artikli kohaldamiseks rakenduseeskirjad, kaasa arvatud eeskirjad taotluse ettevalmistamise ja esitamise kohta.
5. Komisjon teeb tihedas koostöös ametiga kättesaadavaks asjakohased tehnilised suunised ja abivahendid, et aidata toidukäitlejaid, eriti väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, teadusliku hindamise taotluse koostamisel ja esitamisel.

▼ C1*Artikkel 16***Ameti arvamus**

1. Amet peab oma arvamuse esitamisel kinni viiekuulisest tähtajast alates kehtiva taotluse kättesaamisest. Kui amet nõuab taotlejalt lõikes 2 sätestatud lisateavet, pikendatakse seda tähtaega kuni kahe kuu võrra alates taotleja esitatud nõutava teabe saamise kuupäevast.

2. Amet või liikmesriigi pädev asutus ameti vahendusel võib taotlejalt vajaduse korral nõuda taotlust täiendavate andmete esitamist teatava tähtaja jooksul.

3. Oma arvamuse ettevalmistamiseks kontrollib amet:

a) kas tervisealane väide on teaduslike tõenditega tõendatud;

b) kas tervisealase väite sõnastus vastab käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele.

4. Kui arvamus toetatakse tervisealase väite lubamist, sisaldab arvamus lisaks järgmisi andmeid:

a) taotleja nimi ja aadress;

b) toitainet või muu ainet või toitu või toidugruppi, mille kohta tervisealane väide esitatakse, ning selle iseloomulikud omadused;

c) ettepanek tervisealase väite sõnastuse kohta, vajaduse korral koos kasutamise eritingimustega;

d) vajadusel toidu kasutustingimused või -piirangud ja/või täiendavad selgitused või hoiatused, mis peaksid kaasnema tervisealase väitega märgistusel ja reklaamis.

5. Amet edastab oma arvamuse, milles on esitatud tervisealase väite hindamisaruanne, oma arvamuse põhjendused ja arvamuse aluseks olnud teabe komisjonile, liikmesriikidele ja taotlejale.

6. Amet avalikustab oma arvamuse vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 38 lõikele 1.

Taotleja või avalikkuse esindaja võib komisjonile esitada kommentaare 30 päeva jooksul pärast sellist avalikustamist.

▼ C1*Artikkel 17***Ühenduse luba**

1. Komisjon esitab kahe kuu jooksul pärast ameti arvamuse saamist artikli 23 lõikes 2 osutatud komiteele otsuse eelnõu lubatud tervisealaste väidete nimekirjade kohta, võttes arvesse ameti arvamust, ühenduse õiguse kõiki asjakohaseid sätteid ja muid asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Kui otsuse eelnõu ei lange kokku ameti arvamusega, selgitab komisjon erinevuste põhjused.

2. Lubatud tervisealaste väidete nimekirja muutmise mis tahes otsuse eelnõu peab sisaldama artikli 16 lõikes 4 nimetatud üksikasju.

▼ M1

3. Lõplik otsus, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, tehakse taotluse kohta vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Kui taotleja esitab nõude konfidentsiaalsete andmete kaitse kohta, teeb komisjon ettepaneku piirata väite kasutamist taotleja kasuks:

a) otsus väite lubamise kohta tehakse vastavalt artikli 25 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele. Juhul kui luba antakse, kaotab see kehtivuse viie aasta pärast;

b) kui väide vastab endiselt käesoleva määrusega sätestatud tingimustele, esitab komisjon enne viieaastase perioodi möödumist meetmete eelnõu väite lubamiseks ilma kasutuspiiranguta. Sellise eelnõu eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, ning selle kohta tehakse otsus vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼ C1

4. Komisjon teavitab taotlejat viivitamata oma otsusest ja avaldab selle otsuse üksikasjad *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. Artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud tervisealaseid väiteid võivad kasutada kooskõlas nende suhtes kohaldatavate tingimustega kõik toidukäitlejad, kui väidete kasutamine ei ole piiratud artikli 21 sätete kohaselt.

6. Loa andmine ei piira ühegi toidukäitleja üldist tsiviil- ja kriminaalvastutust seoses asjassepuutuva toiduga.

▼ C1*Artikkel 18***Artikli 13 lõikes 5 osutatud väited**

1. Toidukäitleja, kes kavatseb kasutada tervisealast väidet, mis ei sisaldu artikli 13 lõikes 3 sätestatud nimekirjas, võib taotleda väite lisamist sellesse nimekirja.

2. Nimekirja lisamise taotlus esitatakse liikmesriigi pädevale asutusele, kes kinnitab taotluse saamist kirjalikult 14 päeva jooksul alates selle kättesaamisest. Kinnituses on märgitud taotluse kättesaamise kuupäev. Taotlus sisaldab artikli 15 lõikes 3 sätestatud andmeid ja taotlemise põhjuseid.

3. Kehtiv taotlus, mis on kooskõlas artikli 15 lõikes 5 osutatud suunistega, ja kogu taotlejalt saadud teave saadetakse viivitamata ametile teaduslikuks hindamiseks ning komisjonile ja liikmesriikidele teadmiseks. Amet väljastab oma arvamuse viie kuu jooksul alates taotluse saamise kuupäevast. Seda tähtaega võib pikendada kuni ühe kuu võrra, kui amet peab vajalikuks küsida taotlejalt lisateavet. Sel juhul esitab taotleja küsitud teabe 15 päeva jooksul alates ametilt nõude saamise kuupäevast.

Artikli 16 lõike 3 punktides a ja b ning lõigetes 5 ja 6 sätestatud menetlust kohaldatakse mutatis mutandis.

4. Kui amet annab pärast teaduslikku hindamist toetava arvamuse väite lisamise kohta artikli 13 lõikes 3 sätestatud nimekirja, võtab komisjon pärast konsulteerimist liikmesriikidega kahe kuu jooksul alates ameti arvamuse saamisest taotluse kohta vastu otsuse, võttes arvesse ameti arvamust, ühenduse õiguse kõiki asjakohaseid sätteid ja muid asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid.

▼ M1

5. Kui amet annab negatiivse arvamuse väite lõikes 4 osutatud nimekirja lisamise kohta, tehakse taotluse kohta otsus, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Kui taotleja esitab nõude konfidentsiaalsete andmete kaitse kohta, teeb komisjon ettepaneku piirata väite kasutamist taotleja kasuks:

a) otsus väite lubamise kohta tehakse vastavalt artikli 25 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele. Juhul kui luba antakse, kaotab see kehtivuse viie aasta pärast;

▼M1

- b) kui väide vastab endiselt käesoleva määrusega sätestatud tingimustele, esitab komisjon enne viieaastase perioodi möödumist meetmete eelnõu väite lubamiseks ilma kasutuspiiranguta. Sellise eelnõu eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, ning selle kohta tehakse otsus vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼C1*Artikkel 19***Lubade muutmine, peatamine ja tühistamine**

1. Artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud väite taotleja/kasutaja võib taotleda asjakohase nimekirja muutmist. Artiklites 15–18 sätestatud menetlusi kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Omal algatusel või liikmesriigi või komisjoni taotlusel annab amet arvamuse selle kohta, kas artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades sisalduv väide vastab endiselt käesoleva määrusega sätestatud tingimustele.

Amet edastab selle arvamuse viivitamata komisjonile, liikmesriikidele ja vajaduse korral kõnealuse väite esmasele taotlejale. Amet avalikustab oma arvamuse vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 38 lõikele 1.

Taotleja/kasutaja või avalikkuse esindaja võib komisjonile esitada kommentaare 30 päeva jooksul pärast sellist avalikustamist.

Komisjon kontrollib ameti arvamust ja kõiki saadud kommentaare esimesel võimalusel. Vajadusel muudetakse, peatatakse või tühistatakse luba artiklites 17 ja 18 sätestatud korras.

V PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 20***Ühenduse register**

1. Komisjon loob ühenduse registri toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (edaspidi *register*) ja haldab seda.
2. Register sisaldab järgmisi elemente:
 - a) toitumisalased väited ja nende suhtes kohaldatavad tingimused vastavalt lisas sätestatule;
 - b) kooskõlas artikli 4 lõikega 5 vastu võetud piirangud;
 - c) lubatud tervisealased väited ja nende suhtes kohaldatavad tingimused vastavalt artikli 13 lõigetele 3 ja 5, artikli 14 lõikele 1, artikli 19 lõikele 2, artiklile 21, artikli 24 lõikele 2 ja artikli 28 lõikele 6 ning liikmesriigi meetmed, millele osutatakse artikli 23 lõikes 3;
 - d) tagasilükatud tervisealaste väidete nimekiri ning nende tagasilükkamise põhjused.

▼ C1

Tervisealased väited, mida lubatakse konfidentsiaalsete andmete põhjal, esitatakse registri eraldi lisas koos järgmise teabega:

1) kuupäev, millal komisjon andis tervisealase väite jaoks loa, ja algse taotleja nimi, kellele luba väljastati;

▼ M1

2) asjaolu, et komisjon andis tervisealase väite jaoks loa konfidentsiaalsete andmete põhjal ja piiratud kasutusega;

3) artikli 17 lõike 3 teises lõigus ja artikli 18 lõike 5 teises lõigus osutatud juhtudel asjaolu, et tervisealasele väitele antakse piiratud kehtivusajaga luba.

▼ C1

3. Register tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

*Artikkel 21***Andmekaitse**

1. Vastavalt artikli 15 lõikele 3 nõutud taotluses sisalduvaid teaduslikke andmeid ja muud teavet ei tohi viieaastase perioodi jooksul alates loa andmise kuupäevast kasutada hilisema taotleja kasuks, välja arvatud juhul, kui hilisem taotleja on eelneva taotlejaga kokku leppinud, et neid andmeid ja seda teavet võib kasutada, kui:

- a) eelnev taotleja deklareeris teaduslikud andmed ja muu teabe eelneva taotluse esitamise ajal konfidentsiaalsena ja
- b) eelneval taotlejal oli eelneva taotluse esitamise ajal ainuõigus konfidentsiaalsete andmete kasutamisele ja
- c) tervisealast väidet poleks saanud lubada ilma konfidentsiaalsete andmete esitamiseta eelneva taotleja poolt.

2. Kuni lõikes 1 määratletud viieaastase perioodi möödumiseni pole ühelgi hilisemal taotlejal õigust tugineda eelneva taotleja poolt konfidentsiaalsetena deklareeritud andmetele, välja arvatud siis ja mitte enne, kui komisjon võtab vastu otsuse selle kohta, kas väite saaks või oleks saanud lisada artiklis 14 või vajadusel artiklis 13 sätestatud nimekirja ilma eelneva taotleja poolt konfidentsiaalseteks nimetatud andmeid esitamata.

*Artikkel 22***Liikmesriikide sätted**

Ilma et see piiraks asutamislepingu, eriti selle artiklite 28 ja 30 kohaldamist, ei ole liikmesriikidel lubatud piirata ega keelata käesolevale määrusele vastava toiduga kauplemist ega selle reklaamimist oma ühtlustamata sätete, mis käsitlevad teatavate toitude kohta või toidu kohta üldiselt esitatavaid väiteid, kohaldamise kaudu.

▼ C1*Artikkel 23***Teavitamise kord**

1. Kui liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uus õigusakt, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike kavandatavatest meetmetest ning põhjendab neid.
2. Komisjon konsulteerib määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel moodustatud toiduahela ja loomatervishoiu alalise komiteega (edaspidi *komitee*) vajaduse korral või liikmesriigi nõudmisel ja esitab arvamuse kavandatavate meetmete kohta.
3. Asjaomane liikmesriik võib kavandatud meetmeid hakata rakendada kuus kuud pärast lõikes 1 osutatud teavitamist tingimusel, et komisjoni arvamus ei ole negatiivne.

Juhul kui komisjoni arvamus on negatiivne, otsustab komisjon artikli 25 lõikes 2 osutatud korras ja enne käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud tähtaja möödumist, kas kavandatud meetmeid võib rakendada. Komisjonil on õigus nõuda teatud muudatuste tegemist kavandatavatesse meetmetesse.

*Artikkel 24***Kaitsemeetmed**

1. Kui liikmesriigil on tõsiseltvõetavaid põhjendusi selle kohta, et väide ei ole käesoleva määrusega kooskõlas või et artiklis 6 sätestatud teaduslik põhjendus on ebapiisav, võib see liikmesriik ajutiselt peatada nimetatud väite kasutamise oma territooriumil.

Ta teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni ning esitab peatamise põhjused.

2. Artikli 25 lõikes 2 osutatud korras võetakse otsus vajadusel vastu pärast ametilt arvamuse saamist.

Komisjon võib algatada selle menetluse ka omal algatusel.

3. Lõikes 1 osutatud liikmesriik võib kohaldada peatamist, kuni talle tehakse teatavaks lõikes 2 osutatud otsus.

▼ M1*Artikkel 25***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

▼ **C1***Artikkel 26***Järelevalve**

Et hõlbustada tõhusat järelevalvet toitumis- või tervisealaste väidetega märgistatud toidu üle, võivad liikmesriigid nõuda oma territooriumil tootjalt või sellist toitu turuleviivalt isikult pädeva asutuse teavitamist nimetatud turuleviimisest, edastades viimasele tootel kasutatava märgistuse näidise.

*Artikkel 27***Hindamine**

Hiljemalt 19. jaanuariks 2013 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, eriti sellise toidu turu arengu kohta, mille kohta esitatakse toitumis- ja tervisealaseid väiteid, ning väidete mõistmise kohta tarbijate poolt, esitades vajadusel oma muudatusettepanekud. Aruanne sisaldab ka hinnangut käesoleva määruse mõju kohta toitumisalastele valikutele ning võimaliku mõju kohta ülekaalulisusele ja mittenakkuslikele haigustele.

*Artikkel 28***Üleminekumeetmed**

1. Enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva turule viidud või märgistatud toitu, mis ei vasta käesoleva määruse sätetele, võib turustada kuni selle säilimisaja lõppemiseni, kuid mitte hiljem kui 31. juuli 2009. Artikli 4 lõike 1 sätete osas võib toitu turustada kuni kakskümmend neli kuud pärast asjaomaste toitaineliste põhijoonte ning nende kasutustingimuste vastuvõtmist.

2. Toodete, mis kannavad käesoleva määruse sätetele mittevastavaid enne 1. jaanuari 2005 olemas olnud kaubamärke või marginimetusi, turustamist võib jätkata kuni 19. jaanuarini 2022, mille möödudes kohaldatakse käesoleva määruse sätteid.

3. Toitumisalaste väidete, mida liikmesriikides on kasutatud enne 1. jaanuari 2006 vastavalt nende suhtes kohaldatavatele liikmesriigi õigusaktide sätetele ning mis ei sisaldu lisan, kasutamist tohib jätkata kuni 19. jaanuarini 2010 toidukäitlejate vastutusel ja ilma et see piiraks artiklis 24 osutatud kaitsemeetmete vastuvõtmist.

4. Pildilises, graafilises või sümbolilises esituses toitumisalaste väidete suhtes, mis vastavad käesoleva määruse üldpõhimõtetele ja mis ei sisaldu lisan ning mida kasutatakse vastavalt liikmesriigi sätete või eeskirjadega välja töötatud eritingimustele ning -kriteeriumidele, kohaldatakse alljärgnevat sätteid:

a) liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 31. jaanuariks 2008 teabe selliste toitumisalaste väidete ja nende suhtes kohaldatavate liikmesriigi sätete või eeskirjade kohta koos nende aluseks olevate teaduslike andmetega;

▼ M1

- b) komisjon võtab vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele vastu otsuse kõnealuste väidete kasutamise kohta. Selliste otsuste eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid.

▼ C1

Kõnealuse korra kohaselt mittelubatud toitumisalaste väidete kasutamist võib jätkata 12 kuud pärast otsuse vastuvõtmist.

5. Artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud tervisealaseid väiteid võib esitada toidukäitlejate vastutusel alates käesoleva määruse jõustumiskuu-päevast kuni artikli 13 lõikes 3 osutatud nimekirja vastuvõtmiseni tingimusel, et need väited on kooskõlas käesoleva määrusega ning nende suhtes kohaldatavate olemasolevate liikmesriigi sätetega ja ilma et see piiraks artiklis 24 osutatud kaitsemeetmete vastuvõtmist.

6. ► M2 Muude tervisealaste väidete suhtes, mida on kasutatud vastavalt liikmesriigi sätetele enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, välja arvatud artikli 13 lõike 1 punktis a ja artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud väited, kohaldatakse järgmisi sätteid: ◀

- a) tervisealastele väidetele, mida liikmesriigis on hinnatud ning millele seal on luba antud, antakse luba alljärgnevalt:
- i) liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 31. jaanuariks 2008 teabe selliste toitumisalaste väidete kohta koos nende väidete aluseks olevaid teaduslikke andmeid hindava aruandega;

▼ M1

- ii) pärast ametiga konsulteerimist võtab komisjon kõnealusel viisil lubatud tervisealaste väidete kohta vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele vastu otsuse, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda.

▼ C1

Kõnealuse korra kohaselt mittelubatud tervisealaste väidete kasutamist võib jätkata kuus kuud pärast otsuse vastuvõtmist;

- b) tervisealaste väidete, mida liikmesriigis ei ole hinnatud ja millele ei ole liikmesriigis luba antud, kasutamist võib jätkata tingimusel, et vastavalt käesolevale määrusele esitatakse taotlus enne 19. jaanuari 2008; nimetatud korra kohaselt mittelubatud tervisealaste väidete kasutamist võib jätkata kuus kuud pärast otsuse vastuvõtmist vastavalt artikli 17 lõikele 3.

*Artikkel 29***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼ C1

LISA

Toitumisalased väited ja nende suhtes kohaldatavad tingimused**MADALA ENERGIASISALDUSEGA**

Väite, et toit on madala energiasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 40 kcal (170 kJ)/100 g tahke aine kohta või rohkem kui 20 kcal (80 kJ)/100 ml vedeliku kohta. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piirnormi 4 kcal (17 kJ) portsjoni kohta, millel on 6 g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

VÄHENDATUD ENERGIASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähendatud energiasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui energiasisaldust on vähendatud vähemalt 30 %, tuues välja omaduse(d), millest tulenevalt toidu üldine energiasisaldus on vähendatud.

ENERGIAVABA

Väite, et toit on energiavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 4 kcal (17 kJ)/100 ml. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piirnormi 0,4 kcal (1,7 kJ) portsjoni kohta, millel on 6 g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

MADALA RASVASISALDUSEGA

Väite, et toit on madala rasvasusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 3 g rasva 100 g tahke aine kohta või 1,5 g rasva 100 ml vedeliku kohta (1,8 g rasva 100 ml kohta madala rasvasisaldusega piima puhul).

RASVAVABA

Väite, et toit on rasvavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g rasva 100 g või 100 ml kohta. Sellele vaatamata on väited kujul „X % rasvavaba” keelatud.

MADALA KÜLLASTUNUD RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on madala küllastunud rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja *trans*-rasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 1,5 g 100 g tahke aine kohta või 0,75 g 100 ml vedeliku kohta, ning kummalgi juhul ei tohi küllastunud rasvhapped ja *trans*-rasvhapped kokku anda üle 10 % energiasisaldust.

KÜLLASTUNUD RASVHAPETE VABA

Väite, et toit ei sisalda küllastunud rasvhappeid, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja *trans*-rasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 0,1 g küllastunud rasvhappeid 100 g või 100 ml kohta.

MADALA SUHKRUSISALDUSEGA

Väite, et toit on madala suhkrusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 5 g suhkruid 100 g tahke aine või 2,5 g suhkruid 100 ml vedeliku kohta.

▼ C1**SUHKRUVABA**

Väite, et toit on suhkruvaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g suhkruid 100 g või 100 ml kohta.

ILMA LISATUD SUHKRUTA

Väite, et toidule ei ole suhkruid lisatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda mis tahes lisatud mono- ega disahhariide ega mingit muud selle magustamisomaduste tõttu kasutatud toitu. Toidus looduslikult sisalduvate suhkrute puhul peaks märgistusel olema ka järgmine märg: „TOODE SISALDAB LOODUSLIKULT ESINEVAID SUHKRUID”.

MADALA NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on madala naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,12 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Vete, välja arvatud direktiivi 80/777/EMÜ reguleerimisalasse kuuluvate mineraalvete puhul ei tohi see väärtus ületada 2 mg naatriumi 100 ml kohta.

VÄGA MADALA NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on väga madala naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,04 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Seda väidet ei tohi kasutada looduslike mineraalvete ja muude vete puhul.

NAATRIUMIVABA või SOOLAVABA

Väite, et toit on naatriumivaba või soolavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,005 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g kohta.

▼ M5**ILMA LISATUD NAATRIUMITA/SOOLATA**

Väite, et toidule ei ole lisatud naatriumi/soola, ja iga muu väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda lisatud naatriumi/soola ega muid koostisosasid, mis sisaldavad lisatud naatriumi/soola, ning kui toode ei sisalda üle 0,12 grammi naatriumi või samaväärses koguses soola 100 grammi või 100 ml kohta.

▼ C1**KIUDAINEALLIKAS**

Väite, et toit on kiudaineallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 3 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 1,5 g kiudainet 100 kcal kohta.

KÕRGE KIUDAINESISALDUSEGA

Väite, et toit on kõrge kiudainesisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 6 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 3 g kiudainet 100 kcal kohta.

VALGUALLIKAS

Väite, et toit on valguallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 12 % toidu energia-sisaldusest.

▼ C1**KÕRGE VALGUSISALDUSEGA**

Väite, et toit on kõrge valgusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 20 % toidu energiasisaldusest.

[VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAINENIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] ALLIKAS

Väite, et toit on vitamiinide ja/või mineraaltoitainete allikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab neid vähemalt direktiivi 90/496/EMÜ lisas määratletud märkimisväärses koguses või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1925/2006 vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta ⁽¹⁾ artikli 6 kohaselt erandina kehtestatud koguses.

KÕRGE [VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAINENIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] SISALDUSEGA

Väite, et toit on kõrge vitamiinide ja/või mineraaltoitainete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt kaks korda rohkem vitamiine ja/või mineraaltoitaineid kui „[VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] ja/või [MINERAALTOITAINENIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] allikas”.

SISALDAB [TOITAINENIMI VÕI MUU AINE NIMETUS]

Väite, et toit sisaldab mingit toitainet või muud ainet, mille kohta käesolevas määruses ei sätestata eritingimusi, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab käesoleva määruse kõikidele kohaldatavatele sätetele ning eelkõige selle artiklile 5. Vitamiinide ja mineraaltoitainete suhtes kohaldatakse väite „allikas” tingimusi.

SUURENDATUD [TOITAINENIMI NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitainet, välja arvatud vitamiinid ja mineraaltoitained, sisaldust on suurendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab väite „allikas” tingimustele ja sisaldust on võrreldes sarnase tootega suurendatud vähemalt 30 %.

VÄHENDATUD [TOITAINENIMI NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitainet sisaldust on vähendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui sisaldust on võrreldes sarnase tootega vähendatud vähemalt 30 %, välja arvatud mikrotoitained, mille puhul on lubatud 10 % erinevus direktiivis 90/496/EMÜ toodud kontrollväärtusest, ning naatrium või samaväärne kogus soola, mille puhul on lubatud 25 % erinevus.

▼ M5

Väite „vähendatud küllastunud rasvhapete sisaldusega” ja iga muu väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui

- a) toote (mille kohta see väide on esitatud) küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete sisaldus kokku on vähemalt 30 % väiksem kui samalaadse toote küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete sisaldus kokku ja
- b) toote (mille kohta see väide on esitatud) transrasvhapete sisaldus on võrdne samalaadse toote transrasvhapete sisaldusega või sellest väiksem.

⁽¹⁾ ELT L 404, 30.12.2006, lk 26.

▼ M5

Väite „vähendatud suhkruisaldusega” ja iga muu väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toote (mille kohta see väide on esitatud) energiasisaldus on võrdne samalaadse toote energiasisaldusega või sellest väiksem.

▼ C1

LIGHT/LAHJA

Väide, et toode on „light” või „lahja”, ja iga väide, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, peab täitma samu tingimusi, mis on sätestatud mõiste „vähendatud” osas; samuti tuleb väite esitamisel tuua välja omadus(ed), millest tulenevalt on toit „light” või „lahja”.

LOODUSLIKULT/LOODUSLIK

Kui toit vastab looduslikult käesolevas lisas sätestatud toitumisalase väite kasutustingimus(t)ele, võib väite ette lisada sõna „looduslikult/looduslik”.

▼ M3

OOMEGA-3-RASVHAPETE ALLIKAS

Väite, et toit on oomega-3-rasvhapete allikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 0,3 g alfa-linoleenhapet 100 g ja 100 kcal kohta või kokku vähemalt 40 mg eikosapentaenhapet ja dokosaheksaeenhapet 100 g ja 100 kcal kohta.

SUURE OOMEGA-3-RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on suure oomega-3-rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 0,6 g alfa-linoleenhapet 100 g ja 100 kcal kohta või kokku vähemalt 80 mg eikosapentaenhapet ja dokosaheksaeenhapet 100 g ja 100 kcal kohta.

SUURE MONOKÜLLASTUMATA RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on suure monoküllastumata rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui vähemalt 45 % tootes sisalduvatest rasvhapetest on monoküllastumata rasvhapped, ja tingimusel, et monoküllastumata rasvhapped annavad rohkem kui 20 % toote energiasisaldusest.

SUURE POLÜKÜLLASTUMATA RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on suure polüküllastumata rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui vähemalt 45 % tootes sisalduvatest rasvhapetest on polüküllastumata rasvhapped, ja tingimusel, et polüküllastumata rasvhapped annavad rohkem kui 20 % toote energiasisaldusest.

SUURE KÜLLASTUMATA RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on suure küllastumata rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui vähemalt 70 % tootes sisalduvatest rasvhapetest on küllastumata rasvhapped, ja tingimusel, et küllastumata rasvhapped annavad rohkem kui 20 % toote energiasisaldusest.